

Autor/ka: Bc. Gabriela Reitingerová

Název práce: Otázka prvotin a prvorozenectví ve Starém zákoně - to co patří Hospodinu

Vedoucí práce: ThDr. Eva Vymětalová Hrabáková, Th.D.

Oponent/ka: ThDr. Marie Roubalová, Th.D.

Gabriela Reitingerová tématem „*Otázka prvotin a prvorozenectví ve Starém zákoně – to co patří Hospodinu*“ oslovuje současného zájemce o myšlenkové pozadí Tanachu (Hebrejské bible) a porozumění biblickému textu v rámci křesťanské komunity. Takto koncipovaná studie, vystavená na pevných filologických základech a elementárním religionistickým rozhledu, by mohla eventuálně podněcovat k rozhovoru i s židovskou tradicí. Autorčina pečlivá a systematická práce má půvabný lehce popularizační charakter, je srozumitelná a čtivá a odpovídá standardům kladeným na magisterskou diplomovou práci.

Pozitivně:

Gabriela Reitingerová dílčí části své diplomové práce pravidelně a odpovědně konzultovala a s nadšením se pouštěla i do vlastních překladů vybraných biblických úseků z hebrejštiny. Jazykový a symbolický svět hebrejštiny si na základní úrovni osvojila a přijala za sobě blízký, čímž je práce viditelně poznamenaná.

V úvodu autorka stručně představuje metody, které v práci následně využívá.

První část studie pojednává o rituálním a společenství utvářejícím významu prvotin z úrody a prvorozených zvířat v čase svátků. Autorka uvádí, že „vše je od Hospodina a opět se k němu symbolicky vrací“. Tato část práce obsahuje přehlednou a důkladnou deskripci s biblicko-teologickými reflexemi vybraných veršů z Tanachu.

Zvláštní pozornost věnuje diplomantka představení pojmu prvorozeného v pesachovém úseku biblického textu a jeho literárně - překladatelskému aspektu. (s. 39-49). Autorka se zaměřuje na zajímavou filologickou interpretaci a srovnání překladů z hebrejštiny, němčiny a češtiny. Zdůrazňuje přitom specifika hebrejštiny i obohacující formulace německé provenience. G. Reitingerová ukazuje, jak zvolený způsob překladu podtrhuje obrovský význam oběti prvorozeného pro pojetí Hospodinova lidu v nadcházejících generacích. Autorka pěkně popisuje a vysvětluje vztah mezi lévijci a pojetím prvorozených Izraele (s. 62-67). Stejně jako symbol pesachového beránka coby zástupné oběti prvorozených Izraele. Využívá přitom myšlenkové konstrukty religionisty a egyptologa Jana Assmanna a pro účely své odborné práce je vhodně shrnuje. (Např. s. 76 n). Diplomantka též zajímavě rozvíjí výklad prvorozených synů Izraele, který se posléze promítá do teologie osvobození. (s. 77-78). Po přínosné exegetické úvaze u výkladu textu Izákova požehnání (Gn 27, 26-29), týkajícího se provázanosti smlouvy o požehnání s posláním prvorozeného, vrcholí pojednávání práce teologickou úvahou o vyvedení z Egypta, jako hermeneutickém klíči k pochopení úlohy prvotin a prvorozených v Tanachu (s. 86nn).

V závěru práce autorka přehledně shrnuje a připomíná cíle jednotlivých kapitol. Z přehledu použité literatury je patrné, že si Gabriela Reitingerová vybírala kromě českých zdrojů především německé teology, filology a religionisty. Tvorbu anglosaského světa též zcela neopomíjí. V práci nechybí ani cizojazyčné resumé.

Kriticky:

Jediné, co v uvedené magisterské diplomové práci postrádám, je obšírnější teologická diskuse o výše zmiňovaných tématech a její následné vyhodnocení.

Formální nedostatky se v práci vyskytují zřídka. Např. s. 55 *m(n)ě* – gramatická chyba, s. 60 modlicí, byl byl, Abrahamovi zkoušky s. 72.

Dovoluji se tedy položit otázky k obhajobě:

Jak lze vyložit hebrejský pojem b^erešit s ohledem na prvotiny a prvorozené v Izraeli?

Proč se v řadě textů mluví o Izraeli jako prvorozeném synu Hospodinovu? Jaká práva i povinnosti tedy Izrael jako prvorozený ve světě má?

Závěr:

Studie je velice přehledná a konzistentní, hodná četby na biblických hodinách. Gabriela Reitingerová se výtýčeného tématu zhostila se ctí a lze jí tedy navrhnout hodnocení **výborně (1)**.

V Praze

ThDr. Eva Vymětalová Hrabáková, Th.D.

4. 6. 2020